

Alvesta
kommun

Alvesta kommun

Plan mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar (ANDTS)

PROGRAM **PLAN** POLICY RIKTLINJE

Beslutat av:	Kommunfullmäktige, KF § 09/2023
Beslutsdatum:	2023-03-01
Gäller från och med:	2023-03-01
Giltighetstid:	2026-12-31
Dokumentet gäller för:	Nämnder och styrelser
Ansvarig för uppföljning:	Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer:	KS 2022-00516

Alvesta kommuns styrdokument

Våra styrdokument kan vara av två huvudtyper, aktiverande och normerande. Aktiverande dokument syftar till förändring och utveckling och anger på så sätt hur vi ska agera för att nå ett visst resultat. Normerande dokument reglerar befintlig verksamhet och talar om hur vi ska förhålla oss till en given situation.

Aktiverande

Aktiverande dokument syftar till förändring och utveckling. De förklarar vad vi vill åstadkomma och utformningen av uppdraget.

Program – Anger långsiktiga ambitioner och viljeinriktningar.

Plan – Anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar.

Normerande

Normerande dokument berör hur vi utför befintlig verksamhet, till skillnad från aktiverande vars uppgift är att bryta nya vägar.

Policy – Anger kommunens principer eller inriktning i en viss fråga.

Riktlinje – Anger absoluta gränser och ska-krav.

Innehållsförteckning

Inledning	3
ANDTS-planens sex delmål med tillhörande insatsområden och åtgärder	3
<i>Delmål 1</i>	<i>4</i>
<i>Delmål 2</i>	<i>4</i>
<i>Delmål 3</i>	<i>4</i>
<i>Delmål 4</i>	<i>5</i>
<i>Delmål 5</i>	<i>5</i>
<i>Delmål 6</i>	<i>6</i>
<i>Personal.....</i>	<i>6</i>
<i>Samverkan.....</i>	<i>6</i>
<i>Utvecklingsområden</i>	<i>7</i>
<i>Uppföljning och revidering.....</i>	<i>7</i>

Inledning

Planen mot alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter samt spel om pengar (ANDTS) har tagits fram för Alvesta kommunkoncern på uppdrag av kommunstyrelsen.

Syftet med Alvesta kommuns ANDTS-plan är att skapa en gemensam struktur, mål och prioriterade insatsområden för en kommunövergripande samsyn. ANDTS-planen ska fungera som ett stöd och en vägledning inom kommunens förvaltningar, nämnder och verksamheter för att uppnå det övergripande målet för Sveriges ANDTS-politik om *ett samhälle fritt från narkotika och dopning med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och spel om pengar samt ett minskat bruk av tobaks- och nikotinprodukter (Socialdepartementet)*.

ANDTS-planen tar sin utgångspunkt i FN:s globala program för hållbar utveckling (Agenda 2030) och Sveriges folkhälsomål. Mål och insatsområden i planen grundar sig på den nationella ANDTS strategin (Skr. 2021/22:213) samt den regionala handlingsplanen för Kronobergs län.

Kommunen har en central roll i ANDTS-arbetet då det förebyggande arbetet i stor utsträckning bedrivs där människor lever och verkar. Flera av de insatser som görs för att minska tillgänglighet, främja och förebygga samt erbjuda stöd och vård är kommunens ansvar.

Fokus i ANDTS-planen ligger främst på insatser för att begränsa och försvåra tillgängligheten av alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobak men även attityd- och kunskapshöjande insatser. I ANDTS-planen finns även insatser som handlar om att erbjuda lättillgängligt stöd för personer med missbruk/beroende och stöd till deras anhöriga.

ANDTS-planens sju delmål med tillhörande insatsområden och åtgärder

Varje nämnd/myndighet/regional verksamhet ansvarar för de åtgärder man berörs av. Ansvarig står angivet efter varje insatsområde.

Följande förkortningar används: nämnden för arbete och lärande (NAL), nämnden för myndighetsutövning (NMY), utbildningsnämnden (UN), kultur- och fritidsnämnden (KFN), samhällsbyggnadsnämnden (SBN), kommunstyrelsen (KS).

Delmål 1

Tillgången till alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobaks och nikotinprodukter samt skadeverkningarna av spel om pengar ska minska.

Insatsområde	Ansvarig
Årlig alkohol- och tobakstillsyn enligt plan	NAL, NMY
Tillsyn doping på träningsanläggningar	Polismyndigheten
Myndighetsgemensam tillsyn	NMY, NAL, Polismyndigheten (AMV, Tull, Kronofogden m.fl.)
Tillsyn efter tips	NMY, NAL, Polismyndigheten
Arbete mot alkohol, narkotika och doping Kronobergsmodellen (alkohol)	Polismyndigheten
Utbildning "Stökfritt" (Ansvarsfull alkoholservice)	NAL, Polismyndigheten

Delmål 2

Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar

Insatsområde	Ansvarig
Hälsofrämjande och förebyggande arbete i skolorna	UN, NAL, Polismyndigheten
Rökfri skolgård och tobaksfri skoltid	UN
Drogpolicy på skolorna	UN
Tillsyn rökfria skolgårdar, lekplatser	SBN, NMY
Erbjuda drogfria miljöer och aktiviteter	UN, KFN, NAL
Föräldraskapsstöd	NAL, UN
Hälsofrämjande och förebyggande arbete genom tvärssektoriell samverkan inom Barnens bästa gäller! i Alvesta	UN, NAL, KFN, KS, ON
Arbete mot alkohol, narkotika och doping Kronobergsmodellen (alkohol)	Polismyndigheten
Stöd till barn och unga som anhöriga	NAL, UN, regional hälso- och sjukvård, Familjefrid
Krav på drog- och alkoholpolicy för föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet	KFN

Delmål 3

Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska minska

Insatsområde	Ansvarig
Hälsofrämjande och förebyggande arbete i skolorna	UN, NAL, Polismyndigheten
Uppmärksamma och åtgärda skolfrånvaro	UN, NAL
Hälsofrämjande och förebyggande arbete hos aktörer som möter barn och unga på deras fritid	NAL, KFN, UN, Allbohus, Polismyndigheten
Erbjuda drogfria miljöer och aktiviteter	UN, KFN, NAL
Uppsökande verksamhet	NAL
Erbjuda tidiga insatser till barn, unga och deras föräldrar	Länsgemensamma arbetssättet Kronobarnsmodellen UN, NAL, KFN, ON, Region Kronoberg, Polismyndigheten
Stöd i föräldraskapet	NAL

Delmål 4

Antalet personer som utvecklar skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska

Insatsområde	Ansvarig
Uppsökande arbete på indikation	NAL
Tar upp ANDTS när de ställer frågor kring hälsa	Regional hälso- och sjukvård
Kommunala gym är en del av 100% ren hårdträning.	KFN
Utbildning "Stökfritt" (Ansvarsfull alkoholservice, tar även upp information om narkotika)	NAL, Polismyndigheten
Arbete med att förebygga och åtgärda ANDTS relaterad ohälsa i arbetslivet	KS, HR avdelningen

Delmål 5

Personer med skadligt bruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet

Insatsområde	Ansvarig
Samverkan mellan hälso- och sjukvård och socialtjänst samt med andra aktörer för vård och stöd	NAL, UN, regional hälso- och sjukvård, Familjefrid
Stöd och behandling	NAL
Stöd vid samsjuklighet	NAL, regional hälso- och sjukvård
Uppsökande arbete på indikation	NAL
Stöd till anhöriga	NAL, regional hälso- och sjukvård

Delmål 6

Antal personer som skadas eller dör på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller spel om pengar ska minska

Insatsområde	Ansvarig
SMADIT (Samverkan mot alkohol och droger i trafiken)	Polismyndigheten, Region Kronoberg, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Kriminalvården

Personal

Insatsområde	Ansvarig
Policy för att förebygga och hantera alkohol-, drog- och spelmissbruk inom Alvesta kommunkoncern	KS, HR avdelningen
Rutin för hantering av alkohol-, drog- och spelmissbruksärenden inom Alvesta kommunkoncern	KS, HR avdelningen
Rökfri arbetstid	KS, HR avdelningen
Alkolås på nyckelskåp till kommunens bilar	KS, HR avdelningen

Samverkan

Insatsområde	Ansvarig
ANDTS- & brottsförebyggande arbete	BRÅ Samverkansmöten med representanter från förvaltningarna inom UN, KFN, NAL samt Polismyndigheten Samverkansmöten med representanter från förvaltningarna inom NSB, KS samt Allbohus och Polismyndigheten Samverkan mellan förvaltningen för arbete och lärande och Polismyndigheten
Kommun och hälso- och sjukvård, Stöd och behandling, samsjuklighet, anhörigstöd	NAL, regional hälso- och sjukvård
Myndighetsgemensam tillsyn	NMY, NBF, Polismyndigheten m.fl.
Tidiga samordnade insatser barn och unga	Barnens bästa gäller! i Alvesta Länsgemensamma arbetssättet Kronobarnsmodellen UN, NAL, KFN, ON, KS, regional hälso- och sjukvård m.fl.

Insatsområde	Ansvarig
Samverkan vid behov av stöd (barn och unga)	Länsgemensamma arbetssättet Kronobarnsmodellen UN, NAL, KFN, ON, KS, Polismyndigheten, regional hälso- och sjukvård m.fl.

Utvecklingsområden

1. Skapa en struktur som ger förutsättningar för att hålla samman kommunens ANDTS arbete, öka kunskapen inom ANDTS området och bedriva ett strategiskt och långsiktigt ANDTS arbete
2. Medborgare, medarbetare och relevanta aktörer ska ha god kunskap om kontaktvägar och vilket stöd och hjälp som finns inom ANDTS området.
3. Stärka föräldrarna i sin föräldraroll genom att erbjuda kunskap och möjlighet för föräldrar att träffas.

Uppföljning och revidering

Uppföljning av handlingsplanen sker årligen genom en sammanställning, med hjälp av indikatorerna, till kommunstyrelsen.

Ansvarig för uppföljning är den kommunövergripande arbetsgruppen för ANDTS/ANDTS samordnare.

Indikatorer för måluppfyllelse

- Resultatet från LUPP-enkäten
- Enkäten Barn och ungas hälsa i Kronoberg
- Folkhälsodata
- Statistikuppgifter från berörda förvaltningar
- Lokal brottsstatistik